

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 25 „

Községeknek, körjegyzőknek, néptanítóknak:

Egész évre 4 frt, — fél évre 2 frt

Egyes szám ára 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly fia, Domján I., Engel Lajos, Greiner Lipót kereskedésében és Tausz Vilmos dohánytözsdejében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

A befásítás és gyümölcstermelés.

A közöny egy Pandora-szelence, melyből vészthozólag, halálmadárként száll ki a minden szép, jó és hasznos ellensége.

Ezen közötti tipikus a városzép hazánk egyszerű polgári népénél. Különösen a befásítás és gyümölcstermelés terén.

A hol a közigazgatási közegek értik a nép ezen közönyét megtróni, áldásos munkát teljesítenek és azon munkálkodnak, hogy a haza jóléte felderüljön.

Ime egy példa a messze külföldről.

A regényes Wiesbaden kerületében fekszik a kis Stephanshausen. Ez a szegény kis község, mely egy erdő közepén fekszik, el volt zárva minden közlekedéstől, minden keresettől és így nem esodálható, hogy csak nyomoruságosan tengett. Így tartott ez évtizedeken át, míg nem rég egy új községi bírót választottak. Lietz-nek hívják a derék férfit, a ki ifju kora dacára bölesen kieszelte annak módját, hogy kis községe szegény lakosait jó keresethez juttassa. Arra a gondolatra jutott ugyanis, hogy a gyümölcstermelés meghonosítása által sikerülni fog a nagy szegénységét megszüntetni, vagy legalább csökkenteni.

Mint praktikus ember, ő maga járt elől jó példával, a mennyiben földjeinek egy részét dúsan beültette gyümölcs-fákkal, de nem elégedett meg csupán ezzel, hanem az üresen fekvő községi földeket is beül-

tette alkalmas gyümölcsfajokkal és rávette a község gazdáit, hogy saját földeiken szintén ültessenek fiatal fákat. A község pénzből kitellett az első segély, a Geisenheimi gyümölcsészeti tanintézet szintén tanácsos és tettel támogatta a törekvő községet, a mennyiben az intézeti alkalmazottak maguk segítettek annak a kiültetésben. Csakhamar gyümölcsfaiskolája is lett a községnek és egy 1812-iki rendelet felelészete által az összes utakat beültették gyümölcsfákkal. Ma a község a legjobb uton van, hogy gyümölcstermelése által hímvére és vagyonra tegyen szert.

Ez egy szegény kis falusi község bírájának műve. Tökét teremt egy szegény, a megélhetéssel küzdő község lakosainak.

Hány ilyen szegény község van és lesz az átkos flixera pusztításai folytán hazánkban is. Hány portán áll egy pár korhadó gyümölcst, a melynek satnya gyümölcseit egy csoport éhező gyermek szedi fel felérett korában. Van kopár községi legelő, vízhiátos árkokkal; néhány bokor és gyalogfenyő soványan nő rajta és az éhségtől bőgő néhány tehén csipkedő az elsült satnya füvet.

Helyén volna ott egy stephanhauseni bíró, a ki az üresen álló háztájakat gyümölcsfákkal ültetné be, a hol minden egyes fa egy kis tökévé lehetne. Mily áron két itt Ischben a gyümölcs! Egy darab körte 6 kr., egy darab franciabarack 6 kr., egy kilo pamukféle alma 40 kr.

A kopár legelőket más hasznofákkal lehetne beültetni, melyek beárnyékolnák azt, leveleiket hullatva trágyát adnának a földnek és nőne föl az éhes állatoknak.

Ischl, augusztus hóban 1891.

Ermel Gyula.

Iparosaink figyelmébe.

Az országos iparegyesület a következő körlevelet intézte a vidéki ipartestületekhez:

Iparosaink régi vágya, hogy a közös hadsereg bórnműszükségleteinek fedezésében szintén arányosan részt vegyenek. Ez irányban tavaly történt meg az első kísérlet, melyről a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr a kamarához és egyesületünkhöz intézett leiratában a következőket jelenti:

Miként ismeretes, a közös hadügyminiszter a hadsereg bórnmű szükségletének a hazai ipar részére fenntartott 600.000 forint értékű mennyiségből 150.000 forint értékű mennyiség szállítást a kisipar érdekében hozzá intézett megkeresésekre a kisiparosok utján biztosította. A szállítások befejeztetvén azoknak eredménye kedvezőnek nem mondható. A mi ugyanis a lobbelleknek szállítását illeti, 193 ajánlat közt 83 hiányos lévén csak 110 ajánlat volt elfogadható. E 110 iparos közül is azonban 29 utolag lemondott a szállításról s így tényleg csak 81 iparos szállított. Ezek 15088 pár bakancsot szállítottak, melyek közül csak 4742 pár találtatott kifogástalannak. Mindazonáltal a közös hadügyminiszter, tekintettel arra, hogy e mennyiségnek visszautasítása az illető kisiparosokat igen súlyosan sújtotta volna, s miután ez a szállítás magyar kisiparosoknak első ilyenmő vállalkozását képezte, elrendelte, hogy 148 pár teljesen

A „PÉCS” TÁRCAJA.

A jéghegy leányai.

Caevegés uti emlékeimből.

Irta: Orion.

(A „Pécs” eredeti tárcája.)

— Kati is kecses és ünnepeit leány volt, — vevé fel ismét a beszéd folyamát a megszólított — neki azonban tisztelői közül csak egy fiatal óras tetszett és ezzel jegyet is váltott. A mátkapár a legszebb reményekkel nézett jövője elé, esküvőjüket is kitűzték már, mikor Kati váratlanul visszalépett jegyesétől és megszakított vele minden összeköttetést.

Ennek a felbomlott mátkaságnak pedig egyedül Kati féltékenysége volt oka. Abban az időben ugyanis egy kihívó magaviseletű leány telepedett meg Kati szülő falujában. Ez a leány szinte a helység gyermeke volt, azonban már évek óta uraságok szolgálatában élt külföldön és most miután iszen tudja milyen uton megtalolodva hazatért, azzal kezdett kérkedni leánytársai előtt, hogy ő Kati vőlegényét el fogja hódítani, mert neki régibb jogai vannak a fiatal óráshoz, mint mostani menyasszonyának, mivel az őt tá-

vóza előtt szerette és szentül megígérte neki, hogy, ha visszatér, feleségül veszi.

Katiban a kérkedő leány beszéde nagy megütközést keltett, vőlegénye esküvel erősítette ugyan, hogy a lány beszéde pusztá dícsérvés, csupán boszut akar rajta állni, a mért megvetette esabításait; de bármit mondott is, a kételkedő leány nem hitt szavában többé. Vőlegénye iránti bizalmatlanságát még a sok mende-monda is növelte. Naponta nyomára jött valami új hírek, hogy jegyesét ez és amaz, itt és amott látta az idegen leány társaságában, míg végre a sorvasztó kételey és a vetélytársnője iránt érzett gyűlölet egészen felúitak lelki békejét.

A teljesen büntelen vőlegény váltig erősítette ártatlanságát és mindent megkísérelt, hogy Katit kiengesztelje; de ez elvakult féltékenységeben meg se akarta hallgatni védekezését.

Az igaztalanul gyanúsított fiatal ember ekkor elkeseredésében egy végső kísérletre szánta magát.

Egy levélben ugyanis azt írta Katinak, hogy, ha nem hisz szavában és nem békül ki vele, akkor a «keresztes sziklának» nevezett meredélyről a mélységbe veti magát.

Ez a «keresztes szikla» egy borzalmas hegyszakadék felett álló jégfensík, régente

egy fiatal pap zuhant le róla a mélységbe és ennek emlékre állítottak reá a keresztet.

A vőlegény a levélben meghatározott napon szorongó szívvel lesté Kati feleletét. A haragvó leányon azonban annyira erőt vett már a féke vesztett szenvedély, hogy hidegen és zord közönytől várta az időt, melyben vőlegénye halni készül. Csak mikor már az utolsó óráutes is elkongott, akkor pattant fel rémületen helyéről és hogy jelt adjon boldogtalan vőlegényének, zsebkendőjét lobogtatta a hazukkal szemben lévő szikla felé. De ekkor a jeladás már későn volt, mert a méltatlanul megvetett jegyes már szétzúzott tagokkal feküdt a szikla tövében.

Szegény Katit a késő megbánás vak véltékenysége felett ép úgy kétségbe ejté miként nényt, kivált mikor vetélytársnője bűnbánóan megvallotta, hogy csakugyan hitvány boszúból akarta jegyesétől elválasztani — fájdalommal élő holt gyanant bolonygott az emberek között. Később aztán, mikor az idő az ő keservet is megszelídítette, felvult ő is a jéghegyre épített magasabb menhabza s az utazó idegeneket szolgálva egyedül él szomorú emlékeivel.

Hölgyeink figyelemmel hallgatták a testvérpár megindító történetét és még pihenést

használhatatlan bakancs leszámításával a fennmaradó 10.198 pár is átvételre. A szij-és nyerges cikkekre érkezett 20 ajánlat, melyből 4 visszautasítottat és 14 önként visszalép-ven, a szállításban csak 2 vállalkozó vett részt. Midőn a szállításnak e kedvezőtlen eredményét tájékoztatásul az egyesület tudomására adom, értesítem egyúttal, hogy a közös hadügyminiszternek ígértét birom arra nézve, hogy e kedvezőtlen eredmény dacára és abban a reményben, hogy a magyar kisiparosok a szállítási feltételeknek jövőben inkább megfelelőn igyekezni fognak, a kisiparosok részletése az 1892-ik évi szállításhoz ismét meg fog kísértetni, s a szállítási feltételek olyként fognak kiegészítetni, hogy ezental kisiparosoknak kisebb szövetkezetei is vállalhassanak szállítást.

A közös hadügyminiszter úr az új pályázati felhívást már ki is írta s hozzánk több példányban beküldött. És mivel tudjuk, hogy az közlelő érdeklő iparosainkat, főleg a vidéken, kötelességünknek tartjuk azt egész terjedelmében jó magyar fordításban) megküldeni és t. címedet megkérni, hogy arra az érdekeltek körök figyelmét felhívni sziveskedjék.

Budapest, 1891. augusztus 5.

Az országos iparegyesület nevében:

Gróf Zichy Jenő,
elnök.

Gelléri Mór,
titkár.

*

A cs. és kir. hadügyminiszter pályázati felhívása.

A folyó 1891-iki évi kísérlet, hogy a kisipar is részt vegyen a cs. és kir. hadsereg szükségleteinek szállításában, nem vezetett kielégítő eredményre, mert a szállított cikkek jelentékeny hányada sem az anyag, sem a készítés tekintetében nem felelt meg az előírt mintáknak.

A cs. és k. hadügyminiszterium mindazonáltal újabb kísérletet akar tenni és e végből az alábbi A jegyzékben felsorolt ruházati és felszerelési törzsenemű cikkeket, melyek az 1892. évi szabványosított szükséglet negyedrészt képezik, kisiparosoknál akarja beszerezni.

Első sorban nyomatékosan kiemeltetik, hogy e kivételes engedmények, melyek az első kísérlet alkalmával egyes kisiparosoknak azzal tettek, hogy átvettek tőlük nem teljesen minta szerinti cikkeket, a jövőben ki lesz-

nek zárva és hogy az ilyen engedmények iránt tett minden megkeresést, katonaitelintetekből, föltétlenül vissza kellene utasítani.

Az említett szállítás iránti ajánlatokat egyes kisiparosok, valamint kisiparosokból alakított szövetkezetek egyaránt benyújthatnak. A kisiparosokból alakított szövetkezetek ajánlataihoz mellékelni kell a tagok névjegyzékét.

Az ajánlattevőknek a következők szolgálnak irányadásul:

1. A szállítás egy részének elvállalása iránti ajánlatot csak olyan kisiparosok adhatnak be, kik Ausztria-Magyarországban állandóan laknak, adókötelesek és az illető cikkeket tényleg a saját műhelyeikben állítják elő.

2. Gépek használata meg van engedve; de a lábbelieknek mindenesetre varrva kell lenniük.

3. Az egyes kisiparosok legalább 500 ft és legfeljebb 1500 ft erejéig kaphatnak szállítást.

A kisiparosokból alakított szövetkezeteknek oly mérvben adatik ki a szállítás, hogy az illető szövetkezet mindegyik tagjára 500—1500 ft értékű szállítás jut.

Ha azonban az ajánlatok, melyek a lábbeliek bizonyos nemre és méretosztályaira szólnak, az illető nemekből és osztályokból való lábbeliszükségletet lényegesen meghaladják, más nemekben és méretosztályokban pedig a szükségleten alul maradnának, ez esetben a cs. és k. hadügyminiszterium fentartja magának, hogy a kiirt össz-mennyiségben belül az ajánlatokat összhangba hozza a szükséglettel és ehez képest a kisiparosoknak kiadott lábbeliek méretosztályait megállapítsa.

Az elnyert szállítási részletek más személyekre való átruházása nincs megengedve.

4. A beszállított cikkeknek, úgy az anyag minősége, mint a forma, a méretek és kikészítési mód tekintetében teljesen meg kell felelniük a mintáknak, melyek a ruharaktári intézeteknél megvannak. Ezen minták és a leírások a brünni, budapesti, gráci és kaiser-ebersdorfi ruharaktáraknál, továbbá a gyulafehérvári főruharaktáraknál megtekinthetők illetve kézpénzért onét megkaphatók. Próbaminta bemutatása nem kívánatik.

5. Azon ajánlattevők, kik egy szállítási részletet megkaptak, azonnal a megtörtént értesítés után, az elvált kötelezettség biztosítása végett a szállítási érték

tiz száztólíjával egyenlő óvadékok tartoznak azon ruharaktári intézetnek letenni, a melynek számára szállítanók kell.

6. Az átadási helyek és a szállítási határidők a szállítás elnyerése alkalmával fognak tudni adni.

Átadási helyül rendszerint a ruharaktári intézet fog megnevezetni, mely az illető kisiparos lakhelyéhez legközelebb esik.

Az átadás lehető megkönnyítése végett azon ajánlattevők részére, kik a ruharaktári intézetektől nagyon távol laknak, lehetőség szerint átvételi helyek fognak létesítetni.

7. A beszállított cikkek az átvétel előtt szigorú és tüzetes vizsgálat tárgyát fogják képezni.

Olyan cikkek, melyek nem készültek a minták szerint, vagy a melyek nem adatnak át kellő időben, t. i. az illető megrendelésben kitűzött határidőre, az átvételből ki vannak zárva.

Ha egy kisiparos indokolatlannak tartja azt, hogy az átvételi ruharaktár, vagy az átvételi helyen alakított átvételi bizottság a szállított cikkeket visszautasítja — joga van a kifogás formulázását követő három napon belül, részrehajlatlan bizottság kiküldését kérelmezni azon hadtestparancsnokságnál, melynek kerületébe az átvételi ruharaktár-intézet, illetve az átvételi hely tartozik.

Az illető hadtestparancsnokság ekkor egy ilyen bizottság összehívását eszközözi. Ezen bizottság tagjai:

a csapatállomány egy törzstiszteje mint elnök,

a csapatállomány két századosa, a katonai hadbiztonság egy tisztviselője, és három polgári szakértő.

E szakértők közül egyet a szállító nevez meg, a másodikat az átvételi ruharaktár (illetve a hadtesti bizottság, a melynek kerületébe az átvételi állomás tartozik), a harmadikat pedig, a hadtestparancsnokság megkeresése folytán, a kereskedelmi törvényszék nevezi meg.

A részrehajlatlan bizottságnak szavazattöbbséggel megállapított határozata véglegesen döntőnek tekintetik és egy fel sem felelbeztet vagy emelhet panaszt, sem köz-igazgatási, sem bírói uton.

8. Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatoknak, melyek az alábbi minta szerint fogalmazandók, legkésőbb 1891. november 30-án déli 12 óráig be kell érkezniük a cs. kir. hadügyminiszteriumhoz.

sem engedtek a vezetőnek, annyira zaklaták, hogy beszélje most már el a bájos Lizi történetét is.

— Lizi, a legifjabb testvér, nem ment ilyen megrázó eseményeken keresztül és ennek dacára talán még is ő a legboldogtalanabb mind a három között — kezdé ismét vezetőnk. — Egy fiatal tájkép festő, ki barátságosai között gyakran betért Lizi atyjának házába, beleszeretett a szép lányba. Mivel a fiatal festő szerelmét Lizi is viszonozta és a kérő vagonos birtokosok gyermeke volt, az apa nem támaszott semmi kifogást a házasság ellen.

A vőlegény szülői is annyira meg voltak elégedve a fiuk választásával, hogy midőn az esküvő el lett határozva, örömlükben kikötötték, miszerint a lakodalmi ünnepélyt az ő házukban fogják megülni.

A menyasszony tehát rokonaival a vőlegény szülő helyére utazott, hol a lakodalmat meg is tartották.

Mikor már a vig mulatozás után a hazatérésre került a sor, a jó kedvű násznép azt indítványozta, hogy a távozó fiatal párt zeneszó és láklyafény mellett kísérik a helység előtt fekvő befagyott tavon át a vasuti állomásig.

Ezt az ajánlatot a semmi rosszat nem sejtő boldog pár is elfogadta, és a felbokrétázott ujongó násznéppel együtt sötét este neki indultak a befagyott tónak. Alig értek azonban a középeig, midőn a vendégcsereg ajakán egy szörnyű recsesenés elnémította a dalt. Az óriási jégtáblát széles hasadással meteszte ketté és mielőtt a megrémült násznép észrevehetné volna a veszélyt, az előbbre siető vőlegény egy jukialtással lünt el előttük a megnytűt sírban.

— Szegény, szegény szép Lizi, azért uszik hát szeme örökös könnyben! — kiálték fel egyszerre hölgyeink a vezető beszéde után. Most már értjük, hogy mért vált az ő élete is örök busongássá és mért ütötte fel tanyáját ő is ez örök hó között.

A szép nővérek számandó sorsa a férfiakat is részvétre kelté. Egy fiatal ember azonban, hogy a komorrá vált hangulatnak újra derültebb fordulatot adjon, kezébe vette az asztalon diszoló havasi róza csokrot és néhány meleg szóval egyenként megemlékezve a három testvérrel, arra szólította fel hölgyeinket, hogy e havasi róza csokrot tegyék emlékül annak a leánynak az ablakába, a kinek sorsa a legmélyebb számalomra indította őket.

Ez az ajánlat azonban fiatal emberünk

meglepetésére nem lett olyan simán megoldva, mint a hogy ő várta, mert a jelenlévő hölgyek között élénk vita támadt arra nézve, hogy a három leány-testvér közül melyiknek sorsa a legszámalomra méltóbb? . . .

Egy Shakespeareai tragoediaihoz szokott angol nő határozottan: Róza, a legidősebb mellett emelt szót. Azt mondá, hogy e hü kacér leány sorsa érdemli meg leginkább részvétünket, mert hibájáért ez bünhődik legkeményebben. Tegyük csak magunkat ugy-mond helyzetébe! Ő játszott mind a két férival, mert még egynek sem ismerte lelkét és nem is szerette egyiket sem: de midőn a könnyelmű és gonosz indulatu Pál egy alattomos csapással leteríté azt a nemes szívű embert, a kit már egyszer halálosan megsebzett és a ki jóindulatból hallgatta el ellenfele bűnét és szemrehányás nélkül sinylett titkolt bajában; a kinek továbbá öreg anyja esdekelve kérte Rózát, hogy ne játszó fia érző szívével, mert az elvérzik bele . . . Nem támadt-e fel ekkor gyújtó erővel a boldogtalan leány szívében a szerelem az immár holt kedves iránt?! Gondolják meg csak hölgyeim, hogy mit szenvedhet e leány még most is, ha itt elszigetelt magányában áldozatára vár?! . . .

A második hölgy egy érzélgős német

épen nem dicsőség — dacára a magyar kenyernek s magyar bornak, mely meg nem akad torkunkon még ha ilyen hősi módon tagadjuk is meg azt, mi legdrágább kincse minden föld szülőföldnek: a szülőföldet. Másodsor, hogy nem csak az ó kornak voltak Ephialtési, hanem még él e faj a jelen korban is! Harmadsor, hogy legújában a cs. és kir. község hadsereg egy tisztjének is meg van engedve tüntetni az osztrák-magyar monarchia magyar fele ellen olyan sértő módon, hogy minden magyar földön született magyar ember ereiben pezsgésnek indul még az utolsó csepp vér is. De ha egy pillanatig foglalkozunk a vitéző kapitány úr becses személyével — azután forduljunk el tőle — ezt is megérdemli; vagy még jobb ha elvezetjük őt a magyar Tisza aranykalásos partjai mellett, a hullámos Al-Duna magyar földet csókolt habjaiig — elvezetjük őt az utolsó talpalatnyi magyar földön felállított utmutatóhoz, melyre még magyar kéz irta ré nagy betűkkel: „Ott tal van Szerb-ország”. Ott születnek a szerbek. Magyarországi földön csak magyar születik. Kár, hogy ezt a kapitány urnak elfelejtették megtanítani az iskolában.

O. M.

H I R E K.

Hymen. Mérei Pál dakarkuti jegyző eljegyezte Bokor Mariska k. a. t. Bokor Ferenc nyugalmazott pécsi főreáliskolai tanár leányát.

A Litke-pezgő a zágrábi kiállításon méltóan képviseli a pécsi gyáriparat. A cég derék főnöke: Litke József ez alkalommal sem kímélte az áldozatokat és Zágrábban díszes pavillont emelt. A kiállítást Baross Gábor a bánnal f. hó 15-én megnyitván, azzal tüntette ki Litke Józsefet, hogy kíséretével meglátogatta a Litke pavillont. Vele volt gróf Khuen-Hédervary horvát bán, Jozipovics horvát tárcanélküli miniszter, Bechtolsheim hadparancsnok, báró Culmer, Lukacs államtitkár stb. A fényes társaságot Litke József gyáros fogadta. Űgy a miniszter, mint a bán a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak Litke pezsgőiről és általános föltűnést keltett, hogy a fényes társaság az egész hosszú ott időzés alatt magyarul társalgott. — Űgyanezen időben a cég budapesti főraktárát is nagy kitüntetés érte, amennyiben a chicagói kiállítás rendező bizottságának elnöke, ki jelenleg Budapesten időzik, meglátogatta a cég vezetőjét, Litke Jenőt. Az elnök, ki egyuttal az Ohio állam elnöke, személyesen kérte, hogy a cég vegyen részt a chicagói kiállításon és a pezsgőket megizelve, elismerését nyilvánítsa a pezsgők, különösen a Monopole iránt. Angol nyelven felköszöntőt mondott a Litke családra. A cég e kitüntető látogatást, miben egy más budapesti gyáros sem részesült, azzal viszonozza, hogy részt vesz a kiállításon.

Reményi Mohácsón. Reményi Ede Mohácsón f. hó 22-én a kaszinó termében hangversenyt tart Bodó Alajos zongoraművész közreműködésével.

Megtagadott vásár. A f. évi ápril 12-ére esett mohácsi országos vásárt az eső elmosta. Az előjárásig folyamodott pótvásár engedélyezéséért f. hó 17-ikére, mit azonban a szakminiszter megtagadott. — Hát bizony a miniszter bátran engedélyezhetet volna, a pótvásárt — mint annyi sok községnak — Mohácsnak is, ha csak föl nem tesszük, hogy a miniszter jobban tudja, hogy mi kell, illetőleg mi nem kell Mohácsnak, mint maga Mohács, a minthogy egy atyai kormányának jobban is kell tudnia.

A rablótársam az ügyességi fogházban július havában 166 egyenlőt alott, kik közül 141 férfi, 25 nő. A jogerejük elítéltek között 2 éven felüli fegyház, vagy börtön büntetésre elítél 96 egyen van, kik ez idő szerint el nem szállíthatók.

A képviselő-választás Marcaliban f. hó 23-án lesz. Egyedüli jelölt eddig Kund Jenő boronkai földbirtokos, ki pártonkívüli

programmal lép föl. Kund Jenő az állampárt hiva.

A „Budapesti Hírlap” szerkesztősége a következő zárt levelezőlapot kapta Bakalovic Szilárd százados aláírásával:

Geehrter Herr Redakteur!

Nachdem Sie es für gut befinden sich in jeder Nummer Ihres Blattes mit der Person meines Kameraden und gewesenen Klienten zu beschäftigen will ich nicht unterlassen, Ihnen mitzuteilen, dass er „Uselac“ (ungarisch geschrieben „Uzélac“) heisst und dass er, obwohl aus Kroatien gebürtig, ebensovienig Kroat ist, als ich, wennleich in Ungarn geboren, Ungar (also kein „tösgyökeres magyar“ wie Ihr Blatt sagt), bin; wir sind Serben (rácok, oder gar vad rácok, wie öfters bei Ihnen gesagt wird.)

Mit Achtung

Konstantin Bakalovic
Budapest, 14/VIII. 1891.

A sertéshizlalda artézi kutja ügyében a belügyminiszter a napokban leiratott intézett a városhoz, melyben az összes eddigi eljárás megsemmisítette és a sertéshizlalda részvényszerűségeit utasítja, hogy az artézi kut engedélyezése céljából a szükséges lépéseket tegye meg. Most aztán kívánsági lehetünk, hogy fog-e engedélyeztetni az a kut, mely már meg is van ásva.

Gyakori tűz esetekről kapunk értesítést megének több részéből. Folyó hó 6-án reggel 8 órakor Kratvohi püspök-mároki lakos szalmával födött lakháza égett le az összes gabona- s ruhaneműekkel együtt, melyek a padláson felhalmozva voltak, a kár mintegy 100 frt, minthogy az épület 300 frt erejéig biztosítva volt. Schopp Kázmér mohácsi és Kund János szintén mohácsi lakos háza a hét folyamán leégett. A kár az előbbinél 20 frt, az utób. íé 150 frt.

Elutasított város. Említettük már, hogy Pécs sz. kir. város közönsége fölirt a közköztudományi miniszterhez, kérve az innen Szekesfehervárra helyezett tankerületi főigazgatóság visszahelyezését. A fölirat meggyőzően okadolta e kérelem jogos voltát, hivatkozva Pécs sz. kir. város központi helyzetére, fontos posztójára, a tanügy terén hozott óriási áldozataira, melyek méltánylást érdemelnek. A kérelem azonban eredménytelen volt. A miniszter tudatta a várossal, hogy miután az áthelyezést előidéző okok nem változtak, nem érzi magát indíttatva, hogy ez ügyben lépéseket tegyen. — A város ez elutasítását sajátállal vesszük tudomásul és csak arra vagyunk kívánságiak, hogy mely okok bírhatták a minisztert arra, hogy e központi hivataltól városunkat megfossza. Azaz hogy dehogyan vagyunk kívánságiak, hisz tudjuk, hogy ez a fontos ok magyarán mondva: miniszteri önkény volt és marad.

„A fekete-sárga kiállítás.” A „Komárommegyei Ertesítő” az ottani gazdasági kiállításról a következő hírt hozza: „Játszi pajzánsággal lengedeztek nemzeti jelvényeink, a háromszínű lobogók, kiállításunk épülete felett; s mi magunk ünnepi hangulatban, büszke önérzettel tekintettünk a befejezett műre, a tisztelet és elismerés érzelmeivel adózva megteremtőinek. De előtt a nap, melyen kiabrandultunk s ridegen látni kezdtük, hogy kulturánk álcivilizáció, s hogy a kiállítás megteremtőinek nincsen áldás tetteiken. Kiállításunk érdemkoszos, szellemes rendezői mult szombaton nyilván a vágyakorlatokra érkező magasarangu katonai egyéniségek iránt való tulbuzgó szolgálatkészégükben fekete-sárga és vörös-fehér zászlókat húztak fel a kiállítás területén. Nagy önmegtartadás kell hozzá, hogy nyugalommal emlékezhessünk meg e tényről, mely által, mint alkotmányos polgárok, mérlem megsértve talájk magunkat hazafias érzelmeinkben, a haza, király és alkotmány iránti hűségünkben. Barki agyában szülemlett meg e szerencsétlen gondolat, elmondhatjuk róla, hogy rosszabb szolgálatot már nem tehetett városunknak; mert beszenyezte az ország előtt hazafiúi jó hírnevét.” — Vajóban sajnálatos

jelensége a helyes politikai érzék hanyatlásának e fekete-sárga zászló kitűzése. Odáig jutottunk volna már, hogy minden városban akad egypár gyászmagyar, kik alkotmányos érzés és politikai iskolázottság nélkül jutnak oly hatáskörhöz, melyet nem csak jól betölteni nem tudnak, de helytelen intézkedéseikkel szegyetlen hoznak városokra, megsértik a nemzeti önérzetet és országsszerte méltó fölháborodást keltenek. Az ily gyászmagyarokat prosztribálni kell, átadva őket a száno megvetésnek, az ily sajnos eseményekből pedig le kell vonni a tanúságot és meg kell változtatni az intézkedési joggal felruházandó egyéneket.

Vegyes hírek. Bardalov Gaudentius dunaföldvári és Tamás Alajos bajai szentferenczrendű házfőnökök kölcsönösen áthelyeztetek. — Lősch József honvédszázados kapitány nőül vette néhai Jalsovitzky Károly nagykőrösi földbirtokos özvegyének, született Kenessey Ida urnőnek leányát: Ilonát. — Idősb Dúzs Dániel, volt öcsényi jegyző meghalt 78-ik évében. —

Szerkesztő üzenete.

K. H. Sziveskedjek velünk nevét tudatni. Politikai cikkeket, különösen ha bennök oly erős támadás foglaltatik és általában mindenemű közleményt csak ismert kézből fogadunk el. A cikk megjelenése ellen nincs kifogásunk.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos

FEILER MIHÁLY.

Az „EURÓPA” kávéház kerthelyiségében

minden nap föllépte az

első pécsi daltársulatnak

Angelotti igazgató igazgatása alatt.
Válogatott műsor. Bővebbet a napi hirdetések. Szabad bemenet. Vásár- és ünnepnapokon belépti díj 25 kr.

366. szám. 1891.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében emenni közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbírók 11567/90. számú végzése által Pápa József végrehajtója javára

Kaiser Károly és Trost Magdolna

ellen 95 frt ötké, ennek 1890. év 1308. sz. végzésében kitétt 6° kamatai és eddig összesen 29 frt 80 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felöltött és 50 forintra becsült butorok, ágynemű s kocsmai felszerelésből álló ingóságok nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek az 5359/91. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínben, vagy Pécselt alperesek lakásán Pálya-utca 26. sz. levendű eszközlése 1891. év augusztus hó 24-ik napjának délután 3 órája határidővel kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsesaron alul is eladhatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

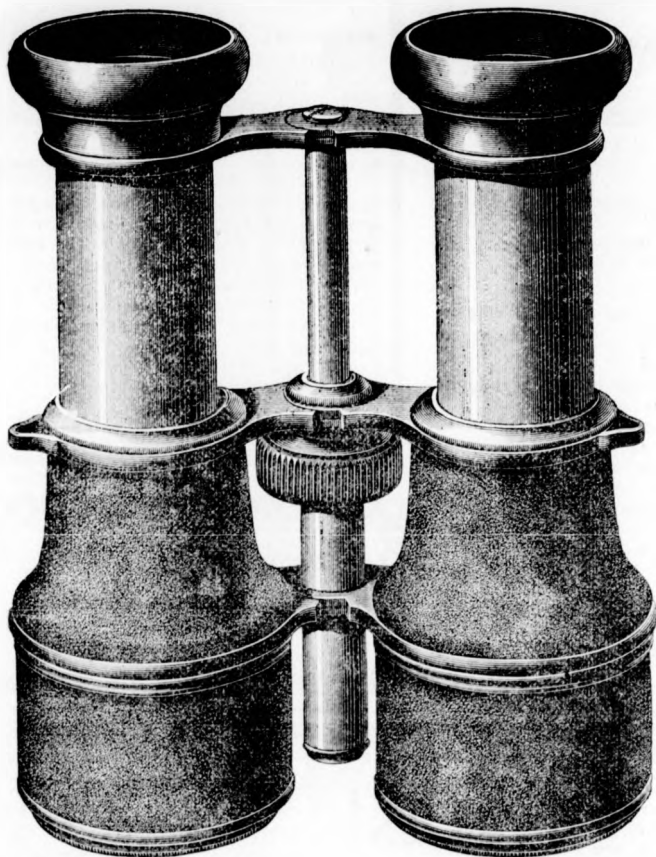
Kelt Pécselt, 1891. évi aug. hó 14. napján.

Vitályos Imre,
kir. bírósági végrehajtó.

MÁRIACZELLI
hustanjio labdacosok
— gfuliava lavantes mariaz. —
Arany s az nyakérintes mentes, kellemes segédzők rest szelvények, dugulmányos és az ebből kellemes bűntalanok, miköz a nagy kedvű elvagy, szelvény körű elvagy és nagy mennyű orvosi rendelés tanácsok. — Gyors és szelvény labdacosok és fűtőmentes.
A mentes vevője a valódi igaz bizonyítka.
Egy labdacos 6 labdacos 14 fr. A pénznek bűntes beküldése mellett hermetikus postai szállással együtt egy labdacos ára 1 fr. 20 kr., 2 labdacos 2 fr. 20 kr., 3 labdacos 3 fr. 20 kr.
TELÉFON 4. C. Gyógyászok, Kremsbörner (Moravarszág).
Az általános részletek a várm. tanács. hozza.
Gyógyászati szaktudás kaplato.

Schönwald Imre

Főüzlet: Király-(fő)-utca, a „Hattyu“-épületben. **PÉCSETT.** Műhely: Király-(fő)-utca, Mestrits-féle házban.

Legdusabb választék *gyémántos boutonok, gyűrűk nyakékek, melltűk* s *karkötők*ből legújabb fagonban 20—2000 ftos árban.

Legjobb szerkezetű s elegáns műmunkálatu *uri és nő-arany és ezüst lánczok és órák* 18 fittól egész 350 frittig.

Nagy raktár különböző s legfinomabb izlésű *ékszerek, ben, u. m. függők, medaillonok, amulettek, joujouk, láncz, karkötők*, úgy szintén *koráll- és granátárak*.

Legújabb divat szerint s nagy műizléssel készült *asztali állványok, gyümölcskosarak, konfekt-tartók, cukor-szelenczék, karos gyertyatartók* (girandolok) sat., ugyszintén elegáns mintájú *ezüst étszer-készletek* 6, 12 és 24 személy számára.

Dusan felszerelt látszer-raktáramból ajánlok orvosi rendelet szerint készült s minden képzelhető alaku s művi *arany, ezüst és teknősbékacsont* foglalatu *szemüvegeket orrszorítókat*, továbbá *színházi, tábori s turista-látcsöveket, iránytűket, lég- és hőmérőket*.

Ékszerraktáramnak különös osztályát képezik a *valódi I-a alpaca-ezüst* (berndorfi gyártmányu) *étszerek, asztal-állványok, gyertyatartók, cukor-szelenczék, kenyérkosarak, boredeény-készletek, bor- és sörkancsók* sat.

„Pécsi emlék“ jeligés *arany és ezüst gyűrűk*.

Összes *arany s ezüst* áruim *hivatalos fémjellel* vannak ellátva.

Nagy raktárt tartok *fali-, inga-, szalon-, ébresztő- és iroda-órákban*, úgy szintén *arany- és ezüst-zsebk-órákban*, melyekből 3 évi jótállás mellett szolgálók.

Arany- s ezüst-ékszerek, valamint mindenemű *órák javítását* gyorsan s gondosan teljesítem.

Kívánatra raktáram bármely osztályából készségesen küldök választás végett tárgyakat.

Uj! Nickel-féle ércokoporsók! Uj!

„Kegyelet“ első pécsi temetkezési intézet
Pécs, Perczel-(ő-posta)utca 22. sz. saját házában.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek ezennel teljes tisztelettel tudomására hozni, hogy intézetünk újból szerveztük és tetemesen kibővítettük, úgy, hogy minden tekintetben a legmagasabb igényeknek is képesek vagyunk megfelelni.

Rendezünk szép temetéseket pompás üveges kocsikban, raktárt tartunk *fé- és ércokoporsók*, valamint *sírkoszorúkból*, elvállalunk *hulla-szállításokat* legmentes ércokoporsókban a bel- és külföld minden irányában. 3546

Törekvésünk oda irányuland, hogy mint I-ő pécsi temetkezési intézet minden tolakodás nélkül pontos szolgálat és valódi (nem látszólagos) olcsóság által mint eddig, úgy ezután is a minden oldalról irántunk tanusított bizalmat továbbra is kiérdemeljük.

További tévedések kikerülése végett bátorodunk újból kijelenteni, hogy intézetünk kezelésével, temetések felvételével és rendezésével

Gindl Alajos úr

van megbizva.

Maradtunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferencz és társai.

Kindl Ferencz, Szigrist János, Lauber Rezső,
őzv. Hoffmann Karolyné, őzv. Edhoffer Ferencné.

Posta és távirat cím: „Kegyelet“ Pécs.

TH. WIESE ÉS TÁRSA

betörés ellen biztos **tűzálló**

PÉNZSZEKRENYEK

főraktára Pécsen:

FÜRST LIPÓTNÁL

Kis-tér 3-ik szám.

3600

Szállítható mezei vasutakat
gazdasági, erdészeti és ipari célokra
legjobb kivitelben jutányos áron,
továbbá:

Schlick-féle

mélyítő és egytetemes acél-ekéket
(Sack-rendszer)

jelentékenyen leszállított árak mellett
szállít a

SCHLICK-féle

vasöntöde és gépgyár részvény-társaság
BUDAPESTEN. 3594

I. PÉCSI CZIPÓFELSŐRÉSZ GYÁRTÁS.

Gyár és főraktár:
Siklósi-utca 10-ik szám.

Kindl S. F.

Főraktár:
Szigeti külváros korona-
épületben.

PÉCSETT.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a mai naptól kezdve **szakavatott embereimmel** a czipófelsőrész gyártást megkezdtem.

Miután tapasztaltam, hogy egyes kereskedők **rosz és hasznavehetlen** munkával elárasztják a t. vevőket, és így ezzel szorítják a szolid munkákat, mi nagyon káros, mert ez által a fogyasztó közönség oda van utalva, hogy a kész czipóraktárosokhoz fordul, mely szinte egy szinten áll az előbb említettel, elhatároztam, hogy olyként vezetem be a czipófelsőrész előállítását, hogy drága pénzért ne forduljanak a t. reflectánsok az elismert fővárosi felsőrész készítőihez, hanem **helyben** postadíj megtakarítása mellett **jobban**, a raktárról vagy mérték után leggyorsabban készítve kapjanak.

Igérem, hogy minden igyekeztem oda fog irányulni, hogy tisztelt vevőimnek mindenkor a **legújabb, legszebb** és **legjobb** munkát lehető legjutányosabb ár mellett adhassam.

A midőn tisztelt vevőimnek szolgálatomat felajánlom, becses megrendeléseit várva teljes tisztelettel

Kindl S. F.

(Mérték után, ha az áru hozzá adatik, elkészítését szintén elfogadom.)

Pécsi nyilvános 3 osztályú

kereskedelmi középiskola.

Ezen a nagymélt. vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium által nyilvánossági joggal felruházott intézet az ország többi felsőbb kereskedelmi iskoláival (akadémiák) teljesen egy rangba van helyezve s a végzett hallgatók az **egyévi önkéntesi jog** kedvezményében részesülnek.

A törvényesen előírt 3 osztályon kívül **előkészítő osztály** is létezik olyanok számára, kik hiányos előismereteik miatt az I. osztályba még fel nem vehetők. 3634

Oly ifjak részére, kik középiskolai tanulmányokat nem végezvén, az **egy évi önkéntességi jogra** igényt nem tarthatnak, f. évi október hó 1-én **esti tanfolyam** nyitattik, melynek végzetével a hallgatók egy vizsgálat letétele által ezen kedvezményt élvezhetik.

A beiratások f. é. **augusztus 31-én** kezdődnek meg.

Bővebb felvilágosítást nyújt az intézet helyiségeiben (Mária-utca 8. sz. a.) **az igazgatóság.**

Pécsett, 1891. augusztus havában.

Két tanuló

felvétetik **Siklóson** Pávik
Ferenc hentesnél,

Férfi ruhák.

Üzlet-megnyitás!

Gyermek ruhák.

Támaszkodva sok évi munkásságomra és tapasztalataimra, melyeket **Rothberger Jakab (Bécs, I. Stephansplatz 9.) világhírű üzletében szereztem**, elhatároztam magamat, hogy elegendő tőke és gazdag szakértelem segítségével **Pécsett, Király-utca 1. sz. a.**

önálló férfi és gyermek ruha-üzletet

nyitok. Amit tisztelt vevőimnek nyújtok, az: „**gazdag választék jól és szépen készített bécsi ruhákból, olcsó, de megmásíthatatlanul szabott árak.**“

Ez elvekre támaszkodva főtörekvésem lesz a tisztelt közönség bizalmát magamnak megnyerni és a tömeges szives megrendelésnek bizalommal uézek eléje.

Kiváló tisztelettel

SCHMITZ SOMA

bécsi férfi és gyermek ruha-üzlete

Gazdag választék

Pécs, Király-utca 1.

**Szolid ki-
szolgálás**